

Số: 02/2025/QĐ-GQKN

Tp. Hồ Chí Minh, ngày 17 tháng 9 năm 2025

QUYẾT ĐỊNH GIẢI QUYẾT KHIẾU NẠI
TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 1 - THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

Căn cứ vào các Điều 2, 3, 5, 7, 43 và 44 của Luật Trọng tài thương mại;

Sau khi xem xét Đơn khiếu nại đề ngày 11/7/2025 của Công ty TNHH P, trụ sở chính: E N, Phường S, Thành phố Hồ Chí Minh là bị đơn trong vụ tranh chấp đang được Trung tâm T2 giải quyết giữa:

Nguyên đơn: Văn phòng H1; địa chỉ: số G T, phường X, Thành phố Hồ Chí Minh.

Bị đơn: Công ty TNHH P; địa chỉ: Số E N, Phường S, Thành phố Hồ Chí Minh

Sau khi xem xét các tài liệu, chứng cứ kèm theo đơn khiếu nại đối với Quyết định về thẩm quyền của Hội đồng trọng tài vụ tranh chấp số 108/24 HCM giữa Văn phòng H1 và Công ty TNHH P (Trọng tài viên Phạm Quốc T – Chủ tịch Hội đồng trọng tài; Trọng tài viên Vũ Tú T1; Trọng tài viên Nguyễn Tuấn H) của Hội đồng trọng tài thuộc Trung tâm T2 – Chi nhánh Thành phố H (V1).

Xét thấy;

1. Nội dung khiếu nại của Công ty TNHH P đối với thẩm quyền Hội đồng trọng tài vụ tranh chấp số 108/24 HCM.

Ngày 04/7/2025, Công ty TNHH P nhận được Quyết định về thẩm quyền của Hội đồng trọng tài vụ tranh chấp số 108/24 HCM của Hội đồng trọng tài thuộc Trung tâm T2 – Chi nhánh Thành phố H (V1), theo đó Hội đồng trọng tài đã quyết định theo đa số không chấp nhận khiếu nại của bị đơn về quyền khởi kiện của nguyên đơn theo Hợp đồng phát triển hệ thống số hóa dữ liệu giáo hội công giao Việt Nam số 01/2022/CD-VPHĐGMVN ngày 31/7/2022.

Bị đơn khiếu nại toàn bộ quyết định trên của Hội đồng trọng tài do Văn phòng H1 không có tư cách pháp nhân, không thể tự mình thực hiện quyền khởi kiện và Hội đồng trọng tài không có thẩm quyền giải quyết đơn khởi kiện của nguyên đơn trong vụ tranh chấp số 108/24 HCM, bởi các căn cứ sau:

Văn phòng H1 được Bộ N chấp thuận thành lập theo Văn bản số 2798/BNV-TGCP ngày 21/6/2018 và Hội đồng giáo mục Việt Nam ra quyết định thành lập

số 01/QĐ/18/HĐGMVN ngày 28/9/2018 là chưa đáp ứng đủ các điều kiện để Văn phòng Hội đồng giám mục Việt Nam trở thành pháp nhân phi thương mại theo quy định tại Điều 76 Bộ luật Dân sự, Điều 30 Luật Tín ngưỡng, tôn giáo 2016 và Điều 11 Nghị định 95/2023/NĐ-CP của Chính phủ quy định về trình tự, thủ tục cấp đăng ký pháp nhân phi thương mại cho tổ chức tôn giáo trực thuộc. Do đó, Văn phòng H1 không có năng lực pháp luật dân sự, không được tự mình khởi kiện, pháp nhân thực hiện quyền khởi kiện phải là Hội đồng Giám mục Việt Nam khi thấy quyền và lợi ích bị xâm phạm.

Linh mục Đào Nguyên V được bổ nhiệm với tư cách Chánh văn phòng kiêm quản lý Văn phòng H1 theo Quyết định số 001/23/QĐ/CT/HĐGMVN ngày 16/01/2023 của Hội H1, ngoài Quyết định thành lập Văn phòng H1 thì nguyên đơn hoàn toàn không cung cấp bất cứ tài liệu nào cho thấy phạm vi quyền hạn của Linh mục Đào Nguyên V (Bao gồm quyết định bổ nhiệm, Hiến chương của Hội H1). Như vậy, quyết định bổ nhiệm Linh mục Đào Nguyên V làm Chánh văn phòng là hạn chế và không có thẩm quyền đại diện Văn phòng H1 và/hoặc Hội đồng giám mục Việt Nam để thực hiện khởi kiện.

Bên cạnh đó, Hội đồng Trọng tài cũng đã tiến hành xác minh từ Hội H1 nhưng không nhận được sự xác nhận phản hồi từ Hội đồng Giám mục Việt Nam. Điều này cho thấy Hội đồng Giám mục Việt Nam không đồng ý với việc nguyên đơn tiến hành khởi kiện vụ tranh chấp này. Đồng thời, Hội đồng Trọng tài cũng đã yêu cầu Nguyên đơn cung cấp các tài liệu, chứng cứ nhưng nguyên đơn cố tình không cung cấp Hiến chương của Hội H1, mặc dù đây là tài liệu cơ bản nhất quy định tại Luật Tín ngưỡng, tôn giáo 2016.

Căn cứ vào Điều 28.2 Quy tắc Tổ tụng VIAC, do Hội đồng Trọng tài không có thẩm quyền giải quyết tranh chấp giữa Văn phòng H1 và Công ty P do Văn phòng H1, vào thời điểm giải quyết tranh chấp này, chưa có đủ điều kiện để được công nhận là một pháp nhân, không được tự nhân danh mình tham gia và ký kết Hợp đồng, không được tự mình thực hiện quyền khởi kiện; Văn phòng H1 không được Hội đồng Giám mục Việt Nam ủy quyền khởi kiện và Linh mục Đào Nguyên V chưa được ủy quyền hợp pháp để thiết lập Thỏa thuận Trọng tài cũng như thực hiện việc khởi kiện, ủy quyền việc khởi kiện nên có cơ sở để Hội đồng Trọng tài ra Quyết định đình chỉ việc giải quyết vụ tranh chấp.

Từ các căn cứ và viện dẫn trên đây, Công ty P không đồng ý và phản bác toàn bộ Quyết định về thẩm quyền của Hội đồng Trọng tài được Hội đồng Trọng tài vụ tranh chấp số 108/24 HCM lập tại Hồ Chí Minh ngày 30/06/2025. Công ty

TNHH P đã có đơn khiếu nại gửi Tòa án nhân dân khu vực 1 – Thành phố Hồ Chí Minh yêu cầu Tòa án giải quyết các vấn đề sau:

Chấp nhận khiếu nại của Công ty TNHH P, xác định Văn phòng H1 không có tư cách pháp nhân, không có năng lực pháp luật dân sự, không được nhân danh mình tham gia và ký kết Hợp đồng và không được tự mình thực hiện quyền khởi kiện và Linh mục Đào Nguyên V chưa được ủy quyền hợp pháp để thiết lập Thỏa thuận Trọng tài thể hiện tại Điều 12.3 của Hợp đồng.

Buộc Hội đồng Trọng tài vụ tranh chấp số 108/24 HCM phải ban quyết định đình chỉ việc giải quyết vụ tranh chấp theo quy định tại khoản 6 Điều 44 Luật Trọng tài thương mại 2010.

2. Ý kiến của bên liên quan: Văn phòng H1 có ông Nguyễn Văn Hải Đ đại diện trình bày:

Văn phòng H1 có đầy đủ tư cách pháp nhân và quyền khởi kiện bởi lẽ:

- Đăng ký pháp nhân phi thương mại không phải là một điều kiện tiên quyết để được công nhận là pháp nhân đối với tổ chức tôn giáo trực thuộc theo quy định tại khoản 2 Điều 30 Luật Tín ngưỡng Tôn giáo;

- Văn phòng H1 đáp ứng đầy đủ các điều kiện để được công nhận là pháp nhân theo Điều 74 Bộ luật Dân sự; vì: Thứ nhất: Văn phòng H1 được thành lập hợp pháp, có đầy đủ sự chấp thuận của cơ quan có thẩm quyền (Bộ N) và được Hội đồng giáo mục Việt Nam quyết định thành lập. Thứ hai: Văn phòng H1 có cơ cấu tổ chức phù hợp với Điều 83 Bộ luật Dân sự 2015. Thứ ba: Văn phòng H1 có tài sản độc lập, tự chịu trách nhiệm bằng tài sản của mình và tham gia các quan hệ pháp luật một cách độc lập; ví dụ: được ký hợp đồng, được đứng tên Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, Giấy đăng ký xe ô tô.

- Văn phòng H1 có đầy đủ năng lực pháp luật theo quy định tại Điều 86 Bộ luật Dân sự vì được thành lập dựa trên sự cho phép của cơ quan có thẩm quyền, cụ thể theo công văn số 2798/BNV-TGCP ngày 21/6/2018 của Bộ N.

Theo khoản 1 Điều 5 Luật Trọng tài thương mại, tranh chấp được giải quyết bằng trọng tài nếu “các bên có thỏa thuận trọng tài” và rõ ràng vụ kiện giữa hai bên thuộc thẩm quyền giải quyết của Hội đồng trọng tài do phát sinh từ thỏa thuận giữa hai bên. Do đó, khiếu nại của Công ty TNHH P phải bị bác bỏ hoàn toàn, tranh chấp phải được giải quyết tại Trọng tài.

3. Xét đơn khiếu nại của Công ty TNHH P về thẩm quyền của Hội đồng trọng tài vụ tranh chấp số 108/24 HCM

3.1. Về tố tụng:

Theo quy định tại điểm c khoản 2 Điều 7 Luật Trọng tài Thương mại, Căn cứ Luật số 85/2025/QH15 ngày 25/6/2025 sửa đổi, bổ sung Bộ luật Tố tụng dân sự, Luật Tố tụng hành chính, Luật Tư pháp người chưa thành niên, Luật Phá sản và Luật hòa giải, đối thoại tại Tòa án thì Tòa án nhân dân khu vực 1 – Thành phố Hồ Chí Minh có thẩm quyền thụ lý và xem xét khiếu nại liên quan đến thẩm quyền giải quyết của Hội đồng trọng tài thuộc Trung tâm T2 (V1) tại Thành phố Hồ Chí Minh.

3.2. Khiếu nại về thẩm quyền của Hội đồng trọng tài:

Bị đơn cho rằng Quyết định về thẩm quyền của Hội về việc không chấp nhận khiếu nại của bị đơn về quyền khởi kiện của nguyên đơn do thỏa thuận trọng tài vô hiệu nên Hội đồng trọng tài của VIAC không có thẩm quyền thụ lý giải quyết vụ kiện trên.

Hợp đồng Phát triển Hệ thống Số hóa Dữ liệu Giáo hội C số 01/2022/CD-VPHĐGMVN Ngày 31/7/2022 giữa Văn phòng Hội đồng giáo mục và Công Ty TNHH P tại mục 12.3 thỏa thuận có tranh chấp sẽ được giải quyết bởi tổ tụng trọng tài tại Trung tâm T2 (V1) tại Thành phố Hồ Chí Minh. Hợp đồng được ký bởi Linh mục Đào Nguyên V, Chánh Văn phòng, quản lý Văn phòng Hội đồng giáo mục Việt.

Khoản 2 Điều 18 Luật Trọng tài thương mại năm 2010 quy định về thỏa thuận trọng tài vô hiệu khi “2. *Người xác lập thỏa thuận trọng tài không có thẩm quyền theo quy định của pháp luật.*”.

Theo hướng dẫn tại khoản 2 Điều 3 Nghị quyết 01/2014/NQ-HĐTP ngày 20/3/2014 của Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao hướng dẫn thi hành một số quy định Luật Trọng tài thương mại: “ 2. ”***Người xác lập thỏa thuận trọng tài không có thẩm quyền theo quy định của pháp luật***” quy định tại khoản 2 Điều 18 Luật TTTM là người xác lập thỏa thuận trọng tài khi không phải là người đại diện theo pháp luật hoặc không phải là người được ủy quyền hợp pháp hoặc là người được ủy quyền hợp pháp nhưng vượt quá phạm vi được ủy quyền.

Về nguyên tắc thỏa thuận trọng tài do người không có thẩm quyền xác lập thì thỏa thuận trọng tài đó vô hiệu. Trường hợp thỏa thuận trọng tài do người không có thẩm quyền xác lập nhưng trong quá trình xác lập, thực hiện thỏa thuận trọng tài hoặc trong tố tụng trọng tài mà người có thẩm quyền xác lập thỏa thuận trọng tài đã chấp nhận hoặc đã biết mà không phản đối thì thỏa thuận trọng tài không vô hiệu.”

Theo tài liệu, chứng cứ mà các bên cung cấp thì người ký hợp đồng số 01/2022/CD-VPHĐGMVN ngày 31/7/2022 là Văn phòng Hội đồng giám mục đại

diện bởi Linh mục Đào Nguyên V, Chánh Văn phòng, quản lý; người ký đơn khởi kiện bị đơn tại Trung tâm T2 (V1) tại Thành phố Hồ Chí Minh là ông Nguyễn Văn Hải Đ là người đại diện theo ủy quyền của Văn phòng H1 (Giấy ủy quyền ngày 04/10/2023 được ký bởi ông Đào Nguyên V – Linh mục Chánh Văn phòng của Văn phòng Hội đồng giám mục). Do đó, cần xem xét Văn phòng Hội đồng giám mục Việt Nam có đủ tư cách đứng đơn khởi kiện tại Trung tâm T2 (V1) tại Thành phố Hồ Chí Minh hay không và hiệu lực của thỏa thuận trọng tài tại điều khoản hợp đồng do Chánh Văn phòng Hội đồng Văn phòng Hội H1 ký kết.

Xét, Hội đồng Giám mục Việt Nam là tổ chức tôn giáo được Nhà nước công nhận. Văn phòng H1 được Bộ N chấp thuận cho thành lập theo đề nghị Hội đồng giám mục Việt Nam theo Công văn số 2798/BNV-TGCP ngày 21/6/2018 của Bộ N. Linh mục Đào Nguyên V được Hội đồng giám mục Việt Nam đăng ký bổ nhiệm Chánh Văn phòng kiêm quản lý trụ sở của Hội đồng giám mục Việt Nam, được Ban Tôn giáo Chính phủ đồng ý theo Công văn số 688/TGCP-CG ngày 04/7/2018. Sau khi được cơ quan Nhà nước có thẩm quyền cho phép, Hội đồng giám mục Việt Nam ban hành Quyết định thành lập Văn phòng H1 số 01/QĐ/18/HĐGMVN ngày 28/9/2018; tại Quyết định thành lập đã nêu rõ “Văn phòng H1 là tài sản trực thuộc Hội đồng giám mục Việt Nam...”.

Như vậy, Văn Phòng H1 không phải là pháp nhân theo quy định tại Điều 74 Bộ luật Dân sự và cũng không phải là pháp nhân phi thương mại Điều 76 Bộ luật Dân sự vì không thực hiện các quy định khoản 4 Điều 29 Luật Tín ngưỡng, tôn giáo 2016: “ Sau khi được cơ quan nhà nước có thẩm quyền chấp thuận, tổ chức tôn giáo, tổ chức tôn giáo trực thuộc có văn bản thành lập, chia, tách, sáp nhập, hợp nhất tổ chức tôn giáo trực thuộc. Hết thời hạn 01 năm kể từ ngày được cơ quan nhà nước có thẩm quyền chấp thuận, nếu tổ chức tôn giáo, tổ chức tôn giáo trực thuộc không thành lập, chia, tách, sáp nhập, hợp nhất tổ chức tôn giáo trực thuộc thì văn bản chấp thuận hết hiệu lực.”; khoản 2 Điều 30 Luật Tín ngưỡng, tôn giáo 2016: “Tổ chức tôn giáo đề nghị cơ quan nhà nước có thẩm quyền quy định tại khoản 3 Điều 29 của Luật này cấp đăng ký pháp nhân phi thương mại cho tổ chức tôn giáo trực thuộc khi đáp ứng các điều kiện quy định tại các khoản 5 và 6 Điều 21 của Luật này.” và Điều 11 Nghị định 95/2023/NĐ-CP ngày 29/12/2023 của Chính Phủ. Văn phòng H1 là bộ phận trực thuộc Hội đồng giám mục Việt Nam, không có tư cách pháp nhân nên không thể nhân danh Hội đồng giám mục Việt Nam tham gia quan hệ pháp luật một cách độc lập mà không có ủy quyền hợp lệ theo quy định của pháp luật. Linh mục Đào Nguyên V, Chánh văn phòng, kiêm quản lý trụ sở Hội đồng giám mục Việt Nam hoặc người đại diện không xuất trình được tài liệu, chứng cứ chứng minh có thẩm đại

diện cho pháp nhân theo quy định tại Điều 85 Bộ luật Dân sự như: cung cấp Giấy ủy quyền của Hội H1 về việc ủy quyền cho Văn phòng H1 thực hiện ký kết hợp đồng để thiết lập thỏa thuận điều khoản thuận thuận tranh chấp tố tụng trọng tài, ký đơn khởi kiện, tham gia tố tụng hay bất cứ xác nhận nào của Hội đồng giám mục Việt Nam về việc đồng ý cho Văn phòng H1 thực hiện các quyền nêu trên.

Bên cạnh đó, tại Quyết định về thẩm quyền của Hội, Hội đồng trọng tài gồm 03 thành viên, trọng tài viên Phạm Quốc T – Chủ tịch Hội đồng trọng tài bảo lưu quan điểm về Văn phòng H1 không có tư cách pháp nhân nên không được nhân danh ký kết hợp đồng và Linh mục Đào Nguyên V không được ủy quyền để thiết lập thỏa thuận trọng tài nên đề nghị ra quyết định đình chỉ việc giải quyết tranh chấp.

Từ những phân tích trên, Tòa án nhân dân khu vực 1 – Thành phố Hồ Chí Minh có căn cứ chấp nhận đơn khiếu nại về thẩm quyền của Hội đồng trọng tài vụ tranh chấp số 108/24 HCM của bị đơn.

QUYẾT ĐỊNH:

1. Chấp nhận khiếu nại của Công ty TNHH P.

Xác định tranh chấp phát sinh từ Hợp đồng phát triển hệ thống số hóa dữ liệu giáo hội công giáo Việt Nam số 01/2022/CD-VPHTĐGMVN ngày 31/7/2022 giữa Văn phòng H1 và Công ty TNHH P không thuộc thẩm quyền giải quyết tranh chấp của Hội đồng trọng tài thuộc Trung tâm T2 – Chi nhánh Thành phố H (V1). Hội đồng trọng tài thuộc Trung tâm T2 – Chi nhánh Thành phố H (V1) phải ra quyết định đình chỉ giải quyết vụ tranh chấp số 108/24 HCM theo quy định tại khoản 6 Điều 44 Luật trọng tài thương mại.

2. Hội đồng trọng tài vụ tranh chấp 108/24 HCM và các bên tranh chấp có trách nhiệm thi hành quyết định này.

3. Công ty TNHH P phải chịu 500.000 đồng lệ phí yêu cầu Tòa án xem xét về thẩm quyền giải quyết vụ tranh chấp của Hội đồng trọng tài, được trừ vào số tiền đã nộp theo Biên lai số 0004881 ngày 22/7/2025 tại Thi hành án dân sự Thành phố Hồ Chí Minh.

4. Quyết định giải quyết khiếu nại này có hiệu lực thi hành ngay, các bên đương sự, Hội đồng trọng tài, Trọng tài viên không có quyền khiếu nại, kháng cáo, Viện kiểm sát không có quyền kháng nghị.

Nơi nhận:

- Các đương sự;
- VKSND khu vực 1- Tp.HCM;
- Hội đồng trong tài (VIAC tại TP.HCM);
- Lưu hồ sơ.

THẨM PHÁN

Nguyễn Thị Phụng